

Rapportage evaluatieonderzoek Jongeren in Balans

**Het evalueren van het project Jongeren in Balans in
de gemeente Hardenberg**

April 2026

Inleiding

Jongeren in Balans (JiB) is een project op scholen in Hardenberg waarbij leerlingen laagdrempelig ondersteund worden bij uitdagingen waar zij tegenaan lopen, zowel school gerelateerd als privé. Het project draait op vijf scholen in Hardenberg en Dedemsvaart en wordt gefinancierd door de gemeente Hardenberg. Binnen JiB voeren individuele leerlingen gesprekken met hun begeleiders, maar wordt ook het gedachtegoed van normaliseren de school ingebracht door samenwerking met leraren en ander personeel. De uitvoering ligt bij bestaande medewerkers van de school of het samenwerkingsverband, zoals docenten die al waren bijgeschoold op gespreksvoering met leerlingen. Zij kennen de context van de school goed en worden begeleid door twee projectleiders, een arts Maatschappij + Gezondheid/jeugdgezondheid van GGD IJsselland en een schoolpsycholoog van samenwerkingsverband Klasse die coaching en scholing aanbieden of faciliteren en intervisiemomenten organiseren voor alle JiB-medewerkers om te helpen normaliseren zonder te bagatelliseren. Nu de huidige financiering van het project bijna afloopt heeft het samenwerkingsverband Klasse gevraagd aan GGD IJsselland om een evaluatieonderzoek uit te voeren naar het project om de toegevoegde waarde in kaart te brengen.

Binnen het evaluatieonderzoek zijn zowel kwantitatieve (cijfers) als kwalitatieve data (ervaringen) opgehaald om een beeld te krijgen hoe het project wordt ervaren vanuit verschillende perspectieven. Hierbij wordt gekeken wat er goed werkt, wat beter kan, hoe Jongeren in Balans bijdraagt aan normaliseren en wat het oplevert. De kwantitatieve gegevens zijn verzameld in het schooljaar van 2024-2025 en het grootste deel van het schooljaar 2025-2026, tot en met maart 2026. De interviews voor het kwalitatieve deel van het onderzoek zijn gevoerd tussen september 2025 en maart 2026.

In deze rapportage worden de resultaten van het evaluatieonderzoek weergegeven. Te beginnen bij de start van Jongeren in Balans om wat achtergrondinformatie te hebben. Gevolgd door hoe de begeleiding wordt vormgegeven op de verschillende scholen. Bij de verschillende doelen van het project wordt gekeken hoe deze wel of niet behaald worden. Daarna worden de opbrengsten volgens de verschillende betrokkenen besproken. De ervaringen van leerlingen worden apart daarvan uiteengezet. Eén van de onderdelen van het onderzoek is ook de samenwerking tussen de verschillende betrokken partijen van Jongeren in Balans, de ervaringen hiermee worden beschreven. Als laatste onderdeel van het kwalitatieve deel van het onderzoek worden er verbeterpunten genoemd voor het vervolg. Hierna worden de belangrijkste kwantitatieve gegevens van beide schooljaren weergegeven. Met informatie over o.a. het aantal leerlingen dat begeleid is, hoeveel externen betrokken zijn, hoeveel verzuim naar schatting voorkomen is en hoeveel trajecten zijn afgerond. Voor uitgebreide resultaten van het kwantitatieve deel van het onderzoek zijn twee losse factsheets per schooljaar gemaakt, deze staan in de bijlage. De rapportage wordt afgesloten met een conclusie en aanbevelingen.

Hoe zijn we te werk gegaan?

Voor dit onderzoek zijn 16 interviews uitgevoerd met 19 betrokkenen. Dit zijn de JiB-begeleiders van de vijf scholen, de projectleiders, twee zorgcoördinatoren, twee directeurs van betrokken scholen, een beleidsambtenaar van de gemeente, een wethouder, drie leerlingen en drie coaches. Alle interviews zijn uitgevoerd aan de hand van een topiclijst. De deelnemers hebben een

toestemmingsverklaring getekend voor deelname. De interviews zijn opgenomen, getranscribeerd en gecodeerd waarna de data geanalyseerd is voor deze rapportage. Voor het verzamelen van de kwantitatieve data zijn JiB-begeleiders (ook wel begeleiders genoemd in deze rapportage) gevraagd om informatie over de leerlingen die zij begeleiden bij te houden in een uitgebreid Excel bestand. Dit gaat over zowel achtergrondinformatie van de leerlingen zoals leeftijd en niveau. Als informatie over de begeleiding zoals de reden voor aanmelding, doel van de ondersteuning en het voorkomen van verzuim.

Op de verschillende scholen wordt voor de docent die de leerlingen begeleidt afwisselend het woord coach en mentor gebruikt. In deze rapportage worden zij allemaal 'coaches' genoemd. Elke leerling op school heeft een coach. Daarnaast hebben sommige leerlingen contact met een leerlingbegeleider, die zijn standaard op elke school aanwezig. De begeleider vanuit Jongeren in Balans is hieraan toegevoegd. Om de data anoniemer weer te geven wordt naar iedereen (man of vrouw) verwezen als 'zij'.

De start van Jongeren in Balans

Na de decentralisatie van de Jeugdwet werd de gemeente verantwoordelijk voor de organisatie van jeugdhulp. Ze zagen dat kosten bleven stijgen en steeds meer jongeren vastliepen. Vanuit de wens om te normaliseren zonder te bagatelliseren ontstond in de gemeente Hardenberg een pilot Angst en Depressie. De gemeente nam het initiatief, waarna scholen, SWV Klasse en later ook de jeugdgezondheidszorg (JGZ) van GGD IJsselland aansloten met Bert Wienen vanuit Hogeschool Windesheim als projectleider. Hierbij speelde de visie op normaliseren, mede ingebracht door de verbinding met de Regionale Kenniswerkplaats Jeugd (RKJ) IJsselland, een belangrijke rol. De pilot startte op twee scholen en werd later uitgebreid naar alle voortgezet onderwijs scholen in Hardenberg in het project Jongeren in Balans (JiB). Met als extra aandachtspunt dat het normaliserende gedachtegoed sterker in de schoolpraktijk verankerd moest worden. De aanpak sluit aan bij gemeentelijk beleid, zoals de jeugdvisie en de gezondheidsnota.

Per school werd één begeleider na een sollicitatieproces aangesteld voor de uitvoer van Jongeren in Balans, zij hoefden vooraf geen aanvullende opleidingen te volgen. Zij hadden de benodigde expertise al in huis en werkten allemaal al in de school waardoor ze bekend zijn met de omgeving. De andere functies die JiB-begeleiders al voor de start van het project hadden en nu nog hebben zijn die van leerlingbegeleider, docent, coördinator leerlingenzaken, gedragsdeskundige bij het samenwerkingsverband of het geven van faalangsttrainingen. Er is veelal één iemand per school die de begeleiding vanuit JiB richting leerlingen uitvoert, één school heeft twee begeleiders. De meeste begeleiders kunnen intern sparren met de zorgcoördinator. Gedurende het onderzoek zijn sommige begeleiders van JiB gewisseld vanwege nieuwe banen of functies.

“Ik vind dat namelijk de meerwaarde van iemand die intern de schoolstructuur kent en de mogelijkheden binnen school, dat is zo’n stukje wat maakt dat het werkt”

Knelpunten in randvoorwaarden

In het onderzoek geven verschillende begeleiders aan knelpunten te ervaren in de beschikbare uren, terwijl anderen aangeven dat de werkdruk over het jaar heen in balans blijft. De mogelijkheid om te schuiven in taken helpt hierbij, maar niet iedereen heeft die ruimte. Enkele begeleiders geven aan dat het wenselijk zou zijn om de begeleiding binnen een school met meerdere JiB begeleiders te delen om de belasting te spreiden.

“Ook voor mezelf zou het best fijn zijn als er een collega bij zou komen. Dat je ook eens kunt sparren van, zitten we op de juiste route? Is dit nog steeds wat er vanuit de JiB van ons verwacht wordt? Maar ook dat je weleens of een leerling kan overdragen, maar ook wel gezien het aantal leerlingen”

“Dus het is fijn om een blauwdruk of een leidraad te hebben van ‘dit is Jongeren in Balans’ en zo willen we dat inzetten. Maar dat het in individuele scholen net wat anders wordt aangevlogen. Ik denk dat dat blijft en dat dat ook niet erg hoeft te zijn. Als het maar wel de doelen raakt waar je met elkaar voor gekozen hebt”

Begeleiding Jongeren in Balans

De toeleiding van leerlingen naar de JiB-begeleiders gaat wisselend per school. De ene leerling gaat via een signalering van de coach of door het zelf aan te geven naar een aanmeldingstraject bij de zorgcoördinator. De andere leerling komt via een leerlingbegeleider. Weer een andere leerling komt via een docent naar het begeleidingspunt waar bekeken wordt of het bij JiB hoort. Soms komen coaches zelf bij JiB-begeleiders voor advies of tips over hoe zij met de leerling om kunnen gaan. Geen van de scholen adverteert met het hebben van JiB-begeleiding.

“De meeste ouders en leerlingen die weten ook helemaal niet dat het JiB heet [...] Het is gewoon, ze komen bij iemand terecht die tijd en aandacht voor ze heeft en die met ze mee kunnen kijken”

De begeleiding die leerlingen krijgen vanuit Jongeren in Balans is vaak gericht op het voeren van gesprekken. Dit kan alleen met de leerlingen zijn, maar ook met ouders of betrokken professionals zoals de orthopedagoog of andere hulpverlening. De begeleiders kijken in sommige gevallen ook mee in hoe leerlingen hun week zo in kunnen richten en plannen dat ze hun schoolgang kunnen volhouden. Systemen of roosters worden aangepast als dit nodig is. Voorbeelden zijn dat de aanwezigheid anders wordt bijgehouden of er deels thuisonderwijs wordt gegeven. Er zijn verschillen in hoe gesprekken worden ingericht. Soms gaan de begeleiders wandelen, actief bezig in de gymzaal of werken ze met kaarten of andere methoden. Per leerling wordt er gekeken wat relevant is om te doen. Dit kan ook meegaan naar jongerenwerk zijn of een leerling tegemoet fietsen om ze aan te moedigen naar school te gaan. Vragen of problemen waar leerlingen mee bij JiB komen zijn: vermoeidheid, somberheid, eetproblematiek, suïcidedachten, automutilatie, ruzies thuis, niet meer naar school kunnen of willen, angsten, depressieve klachten, moeilijke thuissituaties, ADHD, autisme en hoogbegaafdheid.

De zorgstructuur op school

Op de betrokken scholen is de zorgstructuur verschillend ingericht, wat invloed heeft op de uitvoering van Jongeren in Balans (JiB). Sommige scholen werken met een plusteam, leerlingen komen daar via hun coach terecht. Andere scholen laten alle aanmeldingen voor extra ondersteuning via de zorgcoördinator lopen, die vervolgens kijkt naar expertise of een goede klik met een begeleider. Er zijn ook scholen waar de leerlingbegeleiding is gekoppeld aan klas en niveau; dit maakt de inzet van JiB minder flexibel, al zorgt het er wel voor dat leerlingen hun begeleider al goed kennen. Eén school heeft de algemene begeleiding al zo ingericht dat deze sterk lijkt op JiB, waarbij leerlingen zichzelf kunnen inschrijven voor begeleiding. Een systeem dat meestal goed werkt, maar soms voor te veel vraag kan zorgen.

“En ik denk daardoor wel dat je oprecht bepaalde dingen signaleert en al met leerlingen kan oplossen die anders in de toekomst naar boven komen. Maar dan wordt de werkdruk hier dus wel groter”

Jongeren in Balans of leerlingbegeleiding

De rolverdeling tussen coaches, leerlingbegeleiding en JiB verschilt eveneens per school en is niet altijd duidelijk. Coaches geven aan dat ze niet alle problematiek kunnen begeleiden vanwege gebrek aan tijd en deskundigheid. Vragen die zij zelf oppakken zijn bijvoorbeeld dyslexie, planningsvragen of lichte pesterijen. Zwaardere vragen worden doorgestuurd, maar coaches zien niet altijd of dit naar leerlingbegeleiding of JiB is en geven aan dat er geen duidelijke afspraken zijn over wanneer er wel of niet wordt doorgestuurd. Eén van de coaches is erg voorzichtig met

doorverwijzen vanwege overbelasting van het zorgteam. Als de leerlingen zijn doorgestuurd verdwijnt de problematiek voor sommige coaches uit beeld.

Sommige JiB-begeleiders vervullen ook de rol van leerlingbegeleiding. Over het algemeen geldt dat leerlingbegeleiding korter begeleid en na zes tot acht gesprekken toewerkt naar afronding of doorverwijzing. Terwijl JiB meer tijd biedt en doorverwijzing juist probeert te voorkomen. Daardoor worden leerlingen met zwaardere of complexere problematiek vaker bij JiB geplaatst. Tegelijkertijd verschilt de toewijzing per school en hangt deze af van degene die de verdeling maakt en hoe goed diegene bekend is met JiB. Coaches spelen hierin niet altijd een grote rol. Sommige betrokkenen hebben wel de wens om hen meer te betrekken. In elke school is de rol van JiB wel eens verteld maar het is niet bij iedereen even bekend wat het precies inhoudt en wat de meerwaarde is. Naast individuele begeleiding verzorgen JiB begeleiders soms ook groepstrainingen, zoals voor faalangst of sociale vaardigheden, wat kan overlappen met andere ondersteuning binnen de school. Hierdoor varieert de inrichting van JiB per school, net als de mate waarin het programma verweven is met bestaande zorgstructuren.

“Als leerlingbegeleider heb je [...] zes tot acht gesprekken met een leerling met een hele duidelijke hulpvraag. En dan is het, is dat voldoende? Kun je het afronden of ga je doorverwijzen? En vanuit de JiB is van, kunnen we doorverwijzen zoveel mogelijk voorkomen? Dus er staat wat meer tijd voor, waardoor je meer tijd hebt voor de leerling”

Doelen

In het plan van aanpak voor het project Jongeren in Balans staan verschillende doelen beschreven. Deze doelen zijn: normaliseren en betere samenwerking tussen betrokkenen wat moet leiden tot afname in verwijzingen, minder verzuim, minder tijd nodig voor afstemming, eerder hulp, integratie van expertise en het integreren van normaliseren. In de interviews worden de doelen van JiB grotendeels eensgezind omschreven. Alleen de coaches kunnen de doelen minder goed benoemen. Het binnenboord houden van leerlingen die dreigen uit te vallen staat voor veel betrokkenen centraal, door leerlingen op een laagdrempelige manier ondersteuning te bieden en ruimte en tijd voor ze te maken. Dit sluit aan bij het doel van minder verzuim. Volgens verschillende betrokkenen helpt het dat JiB op school wordt uitgevoerd om de hulp minder zwaar te maken. Ze geven aan dat JiB zich richt op het eerder hulp bieden aan leerlingen, het normaliseren van hulpvragen en het verminderen van doorverwijzingen en kosten. Ook wordt genoemd dat JiB helpt om te kijken naar mogelijkheden in plaats van beperkingen, zodat leerlingen zich gezien en gehoord voelen.

“Enerzijds is het om de leerling op school te houden, dat je verzuim voorkomt. Maar ik denk dat het ook is om een leerling een goed gevoel op school te geven. Omdat ik echt denk, als een leerling niet goed in zijn vel zit, dan komt er van leren helemaal niks”

Veel betrokkenen geven aan dat de in het projectplan beschreven doelen in belangrijke mate worden behaald. Zo wordt eerder hulp geboden dankzij korte lijnen binnen school. Al verschilt dit per school omdat sommige teams al preventief werkten. De integratie van expertise wordt beperkt genoemd, maar waar dit speelt is het voor collega's duidelijker geworden wie welke rol heeft. Over het verminderen van verwijzingen zijn de ervaringen wisselend. Op sommige scholen lukt dit doordat gesprekken op school al voldoende blijken. Terwijl elders de mate van complexiteit maakt dat verwijzen nog regelmatig nodig is. Wel wordt vaker samengewerkt met de jeugdhulp na verwijzing of hulp geboden tijdens het wachten op een doorverwijzing. Minder verzuim wordt als

behaald doel genoemd, onder andere doordat er meer maatwerk mogelijk is en breder wordt gekeken naar wat een leerling kan. Het doel 'minder tijd voor afstemming' wordt niet herkend. Doordat meer partijen samenwerken is de tijd voor afstemming juist toegenomen.

Normaliseren

Normaliseren is een belangrijk, maar in de praktijk soms lastig te realiseren, doel binnen Jongeren in Balans. Een aantal betrokkenen beschrijven normaliseren als het herkennen dat gevoelens van somberheid of tegenslag bij het leven horen, zonder deze meteen te medicaliseren of te labelen. Het gaat om kijken naar wat een leerling op dat moment nodig heeft, aandacht geven aan gevoelens zonder direct te spreken van ziekte en denken in mogelijkheden in plaats van problemen.

“Er is een verschil tussen dat je je af en toe gewoon wat rottiger voelt, wat je serieus moet nemen, maar dan niet gelijk zegt van, je bent ziek of zo”

Tegelijkertijd verschilt de interpretatie van normaliseren. Waar de één benadrukt dat niet iedereen een label nodig heeft om geholpen te kunnen worden. Zoeken anderen juist soms bewust naar diagnostiek wanneer een leerling daar zelf behoefte aan heeft. Dit kan schuren met het normaliserende gedachtegoed. Als er sprake is van een diagnose bij een leerling wordt benoemd dat de leerling niet zijn/haar diagnose is en er gekeken moet worden hoe hier in de klas mee om wordt gegaan.

“En toen hebben we het er samen over gehad, maar een stempel wil niet zeggen dat het gelijk negatief is. Een stempel klinkt zo negatief. Als het een naam heeft en je weet ... En je krijgt wat tools van hoe je daarmee om moet gaan, dan kan het juist alleen maar een verrijking zijn voor jezelf van, dit hoort dus bij mij”

In dit voorbeeld zijn ze wel op zoek gegaan naar een diagnose omdat de leerling dat zelf graag wou. De beredenering van de begeleider staat daarbij deels haaks op de betekenis van normaliseren die anderen geven.

Op scholen blijkt het lastig om normaliseren breed te verankeren in de cultuur. JiB-begeleiders bespreken het thema niet vaak met collega's en zien grote verschillen tussen medewerkers in hoe zij hiermee omgaan. De gesproken coaches weten niet goed wat normaliseren is en zeggen niet te weten of dit een rol speelt bij JiB of op school in het algemeen. Sommige scholen ervaren dat hulp zo laagdrempelig is geworden dat de vraag naar ondersteuning juist toeneemt. Het inzetten op normaliseren sluit wel aan bij de beleidscontext van de gemeente Hardenberg waar het onderdeel is van verschillende projecten en ontwikkelingen.

“Aanbod creëert de vraag”

Opbrengsten

“Ik vind het zo’n geweldig iets dat de gemeente hier subsidie voor heeft gegeven. Want als ik kijk wat de opbrengsten zijn op de scholen, dan denk ik, dat is echt heel fantastisch”

Volgens de JiB-begeleiders hebben leerlingen duidelijke stappen gezet dankzij JiB. Zij komen vaker naar school, hebben meer zelfvertrouwen en voelen zich gezien en gehoord. Hoewel leerlingbegeleiding soms vergelijkbare resultaten heeft, ervaren betrokkenen dat JiB meer tijd en ruimte biedt om echt met een leerling mee te denken. Zij kunnen zich richten op leerlingen die het moeilijk hebben, waardoor coaches meer ruimte houden voor de rest van de klas. Voor sommige jongeren heeft de begeleiding volgens betrokkenen ertoe geleid dat zij weer naar school durven of zich minder alleen voelen, terwijl anderen realiseerden dat zij behoefte hebben aan externe hulp of een diagnostisch traject.

“De kracht is dat ze hier op school al zijn. Dus ik ben een bekend iemand”

Het luisterend oor wordt door vrijwel iedereen genoemd als een belangrijke kracht van JiB. Het laagdrempelige karakter maakt dat jongeren die gebruikmaken van JiB zich volgens de begeleiders niet anders voelen dan hun leeftijdsgenoten. Betrokkenen die zelf geen leerlingen begeleiden zien daarnaast opbrengsten in het voorkomen van zwaardere problematiek en in het beter zicht krijgen op wat er speelt bij jongeren. Sommige betrokkenen benadrukken dat het wegvallen van JiB het risico op meer thuiszitters zou vergroten. Coaches hebben weinig zicht op de concrete begeleiding die binnen JiB wordt geboden maar zien wel dat jongeren baat hebben bij de inzet.

De resultaten op schoolniveau zijn licht merkbaar. JiB draagt eraan bij dat het normaliserende gedachtegoed langzaam meer wordt omarmd, al blijft dit vaak nog beperkt tot het zorgteam. Sommige coaches weten JiB-begeleiders inmiddels beter te vinden voor vragen, en op enkele scholen leidt het project tot kleine aanpassingen, zoals aandacht voor onveiligheid in de klas of meer bewustzijn rondom verzuim. Een aantal betrokkenen ziet dat JiB collega’s stimuleert om creatiever te denken over ondersteuning binnen de school. Tegelijkertijd leeft de wens om deze thema’s vaker samen te bespreken.

“Maar dat vind ik misschien ook wel het mooie van het hele JiB gebeuren [...] ruimte voor een leerling, laagdrempelig, maar ook de intervisie, dus veel meer samenwerking met andere scholen, ideeën van andere scholen”

Ervaringen van leerlingen

De opbrengsten van Jongeren in Balans worden concreet zichtbaar in verschillende ervaringen van leerlingen die JiB-begeleiders en leerlingen zelf delen. Zo vertelde een begeleider dat een leerling beter leerde wat haar kwaliteiten zijn en vond zij haar plek in de leerlingenraad, wat haar zelfbeeld verbeterde. In een ander voorbeeld voelde een leerling zich door JiB minder alleen tijdens een periode van automutilatie en kon hierdoor blijven deelnemen aan onderwijs. Een JiB-begeleider verteld over een derde leerling met suïcidale gedachten die aangaf aan dat de wekelijkse begeleiding cruciaal was geweest voor haar herstel. De leerling had aangegeven dat ze niet wist hoe het was gegaan als ze niet telkens bij JiB terecht kon. Deze voorbeelden illustreren de impact die JiB kan hebben op zowel het welzijn als de schoolloopbaan van jongeren.

Naast de ervaringen die vanuit begeleiders zijn gedeeld van leerlingen zijn voor dit onderzoek ook drie leerlingen geïnterviewd die ervaring hebben met Jongeren in Balans (JiB). Alle drie ontvangen zij naast de begeleiding vanuit JiB ook ondersteuning van externe zorgpartijen. In alle gesprekken komt naar voren dat JiB voor hen een waardevolle en laagdrempelige plek op school biedt. De leerlingen geven aan dat zij de JiB-begeleider ervaren als iemand met wie zij gemakkelijk kunnen praten over hun gevoelens en mentale welzijn. Twee van de drie leerlingen geven expliciet aan dat zij dit gesprek niet op dezelfde manier met hun mentor kunnen voeren, vanwege het ontbreken van een vertrouwensband of omdat de mentor niet als prettig wordt ervaren om mee te praten. De band met de JiB-begeleider, het gevoel serieus genomen te worden en de mogelijkheid om zonder oordeel te praten, worden door alle leerlingen genoemd als belangrijke pluspunten. Het luisterend oor wordt daarbij vaak benoemd. In de casussen waarbij sprake is van psychische of medische problematiek spelen JiB-begeleiders een belangrijke rol in het verbinden van school en externe hulpverlening. Leerlingen ervaren het als prettig dat hun schoolgang, belastbaarheid en thuissituatie in overleg met de JiB-begeleider besproken kunnen worden, en dat deze persoon ook contact onderhoudt met externe hulpverleners. Voor één leerling is de wekelijkse begeleiding vooral gericht op het praktisch organiseren van de schoolweek, zodat school vol te houden blijft. Dat deze begeleiding plaatsvindt door iemand die wel op school aanwezig is maar geen lesgeeft, wordt als veilig en vertrouwd ervaren.

“Het geeft mij meer rust op school. Het geeft mij een meer veilig gevoel op school, dat ik weet dat als er wel iets is, dat ik weet naar wie ik moet gaan”

De geïnterviewde leerlingen kunnen geen concrete verbeterpunten voor JiB benoemen en geven aan tevreden te zijn over de ondersteuning die zij ontvangen. JiB geeft hen rust en een gevoel van veiligheid op school, doordat zij weten bij wie zij terecht kunnen als ze het moeilijk hebben. De ervaringen van de leerlingen onderstrepen het belang van laagdrempelige, vertrouwde ondersteuning op school naast formele zorg, en laten zien dat JiB voor hen een wezenlijke bijdrage levert aan hun welbevinden en schooldeelname.

“Het is fijn om iemand te hebben waarmee ik kan praten over mijn gevoelens, mijn mentale welzijn”

Samenwerking

Binnen JiB wordt door begeleiders en andere betrokkenen samengewerkt met een breed palet aan partijen, waaronder ouders, zorgteams op school, orthopedagogen van het samenwerkingsverband, het Zorg Advies Team, jeugdartsen en -verpleegkundigen van GGD IJsselland, maatschappelijk werk, de leerplichtambtenaar, externe jeugdhulporganisaties zoals Accare en Asgard en soms een kinderarts. Hoewel de samenwerking tussen partijen bij de start van de pilot volgens sommige betrokkenen wat stroef verliep, wordt de samenwerking inmiddels als prettig en constructief ervaren. Overall zien betrokkenen dat JiB heeft bijgedragen aan meer verbinding tussen professionals en organisaties rondom de leerling.

Sinds de start van JiB is de samenwerking tussen scholen en GGD IJsselland intensiever geworden. Hoewel veel betrokkenen de GGD en haar medewerkers al kenden, ervaren zij nu dat de lijnen korter zijn. De regelmatig georganiseerde intervisiemomenten spelen hierin een belangrijke rol.

JiB-begeleiders noemen deze bijeenkomsten unaniem waardevol. Ze bieden ruimte om casussen te bespreken, met elkaar te sparren over de inrichting van JiB op school, ervaringen uit te wisselen en kennis te delen over methoden. Dit heeft geleid tot samenwerking die er voor JiB nog niet was en versterkt de verbinding tussen scholen. Directeuren zien kansen om de onderlinge inhoudelijke uitwisseling verder te verdiepen. Zorgcoördinatoren werkten al samen via bestaande netwerken zoals het samenwerkingsverband Klasse. Jongeren in Balans heeft deze samenwerking verder versterkt. De meeste betrokkenen geven aan dat de huidige samenwerking goed verloopt en dat zij geen behoefte hebben aan uitbreiding. Eén betrokkene mist echter het contact met maatschappelijk werk en geeft aan onvoldoende zicht te hebben op de sociale kaart in Hardenberg.

“Al die spelers in het veld moeten veel beter weten, wie doet nu wat? Wat verwachten we van wie?”

Vervolg

Alle geïnterviewden zien graag een vervolg van JiB. Zij benadrukken de kracht van de laagdrempeligheid, de mogelijkheid om leerlingen binnenboord te houden en de ruimte die JiB biedt om werkelijk naar een leerling te luisteren.

“Ik denk dat het wel echt een mooie aanvulling is waarin we echt leerlingen binnen kunnen houden”

Voor sommigen is het lastig om verbeterpunten te benoemen. Zo zijn er coaches die te weinig weten van JiB om inhoudelijke te zeggen wat beter moet. Wel noemt één van hen dat er algemeen meer tijd moet zijn voor de begeleiding van leerlingen omdat ze ziet dat er steeds meer mentale problemen zijn. Door één begeleider wordt genoemd dat de organisatorische inbedding duidelijk moet zijn: wie hoort bij JiB en wie niet? Sommige betrokkenen dromen van een toekomst waarin *“iedereen een beetje JiB’er is”* en elke leerling bij elke docent terecht kan. Dit vraagt volgens betrokkenen om verdere ontwikkeling richting een schoolbreed klimaat waarin het oké is om je niet altijd goed te voelen, er aandacht is voor hoe boodschappen worden overgebracht naar jongeren en prestatiedruk niet onbedoeld wordt vergroot. Het verankeren van het normaliserende gedachtegoed in school kan bijvoorbeeld door coaches te ondersteunen in het voeren van gesprekken en meer aandacht voor absentie. Ook wordt benadrukt dat JiB-begeleiders zich gesteund moeten voelen vanuit beleid, visie en management. En een vaak genoemd aandachtspunt is het goed afstemmen van de beschikbare uren op de benodigde inzet omdat sommige begeleiders ervaren dat er meer vraag is dan ze tijd hebben.

“Kijk, in het ideale beeld zou je willen dat eigenlijk elke coach dit zou kunnen”

Uit de kwantitatieve gegevens en de interviews blijkt dat het afronden van trajecten lastig is. Begeleiders geven aan dat zij vaak eerst afbouwen voordat zij definitief afsluiten, maar dat een opgebouwde band met een leerling afronden ingewikkeld kan maken.

“En sowieso merk je, de leerling die heb je lang gezien. Dus je hebt echt een band opgebouwd. En dan is het best wel lastig om dan te zeggen, we ronden het af”

Een aantal betrokkenen noemen dat begeleiders leerlingen graag willen helpen en daardoor misschien geneigd zijn leerlingen langer vast te houden. Tegelijkertijd blijft er altijd ruimte voor een leerling om opnieuw aan te kloppen wanneer dat nodig is. Uit de interviews blijkt niet of er afspraken zijn over de lengte van een traject bij JiB.

“Maar de mensen die in de zorg zitten, die vinden zorgen over algemeen heel leuk. [...] En die vinden het natuurlijk fijn als de leerling zegt, mevrouw of meneer ik vind het zo fijn dat ik bij u de gesprekken kan doen, ik zou niet weten wat ik zonder u zou moeten. En dan wordt dat ook weer gevoed. En durf je die leerling niet los te laten”

Hoewel JiB volgens betrokkenen veel oplevert voor leerlingen en scholen, wordt niet benoemd dat het project in bredere zin van betekenis is voor jongeren in Hardenberg als geheel. Wel zien betrokkenen dat er nog meer winst te behalen is in het verspreiden van het gedachtegoed en in het verder versterken van een veilig en inclusief schoolklimaat. Verder noemen betrokkenen het belang van het borgen van samenwerkingen met externe partijen, zodat deze niet afhankelijk zijn van één persoon. Enkele betrokkenen zien daarnaast kansen om als JiB-scholen onderling meer te leren en om resultaten en ontwikkelingen uit verschillende projecten in Hardenberg beter met elkaar te verbinden. Het hooghouden van de kwaliteit van intervisie, het afronden van casussen en het behouden van overzicht op de sociale kaart zijn aanvullende ontwikkelpunten. Eén begeleider benoemt bovendien dat aanvullende scholing wenselijk zou zijn voor specifieke thema's.

“Waarbij het wel moet blijven door ontwikkelen. En steeds meer van individu naar de grote groep”

Conclusies kwantitatieve data 2024-2025

Alle begeleiders van Jongeren in Balans zijn gevraagd om informatie over de trajecten die zij begeleiden bij te houden in een overzicht. Hiervoor is een uitgebreid Excel formulier gemaakt waarin gevraagd werd naar achtergrondinformatie als leeftijd, leerjaar en niveau. Maar ook naar inhoudelijk informatie zoals de reden van aanmelding, de ingezette interventie, eventuele externe betrokkenen en of verzuim voor komen is. Per schooljaar is hier een factsheet van gemaakt. De factsheet van schooljaar 2024-2025 is in het najaar van 2025 al gedeeld en besproken met betrokkenen. De volledige factsheet met resultaten van het kwantitatieve onderzoek wordt bijgevoegd als bijlage. Hieronder worden de belangrijkste conclusies kort weergegeven.

Op basis van de kwantitatieve gegevens van schooljaar 2024-2025 kunnen we een aantal korte conclusies trekken over wat het project Jongeren in Balans oplevert.

- *Er zijn 69 leerlingen gezien.*
- *17 van de afgeronde trajecten heeft geschat dat een verwijzing voorkomen is. Ongeveer de helft van de trajecten (35) is nog niet afgerond.*
- *Thuiszitters zijn naar schatting 13 keer voorkomen.*
- *Meer verzuim is naar schatting 14 keer voorkomen.*
- *Hoge tevredenheid bij leerlingen en JiB-medewerkers: 4,4 en 4,2 uit 5.*
- *22 keer is geen externe betrokken en 9 keer is er voorliggende hulp betrokken.*

Conclusies kwantitatieve data 2025-2026

In het schooljaar 2025-2026 is opnieuw aan de begeleiders van Jongeren in Balans gevraagd om in een Excel informatie over hun begeleidingstrajecten bij te houden. De rapportage van het onderzoek moest voor het einde van het schooljaar opgeleverd worden waardoor de data tot en met maart 2026 is bijgehouden en meegenomen in deze resultaten. In de bijlage zit de hele factsheet met alle data van het kwantitatieve onderzoek. Hieronder hebben we de belangrijkste conclusies gezet.

Een aantal korte conclusies over de resultaten van Jongeren in Balans in 2025-2026 t/m maart:

- *Er zijn 51 leerlingen gezien.*
- *Twee derde van de trajecten (35) is nog niet afgerond. 2 van de afgeronde trajecten heeft geschat dat een verwijzing voorkomen is.*
- *Thuiszitters zijn naar schatting 12 keer voorkomen.*
- *Meer verzuim is naar schatting 19 keer voorkomen.*
- *Hoge tevredenheid bij leerlingen en JiB-medewerkers: 4,6 en 4,4 uit 5.*
- *17 keer was jeugdhulp al betrokken, 7 keer is er verwezen naar jeugdhulp en 6 keer is geen externe betrokken.*

Conclusie

Jongeren in Balans (JiB) laat zien dat laagdrempelige, schoolgebonden ondersteuning een bijdrage kan leveren aan het welzijn en de schoolaanwezigheid van jongeren. Vanuit de oorspronkelijke wens om te normaliseren zonder te bagatelliseren is een aanpak ontstaan die aansluit bij zowel gemeentelijk beleid als de dagelijkse praktijk op scholen. De inzet van JiB-begeleiders die al onderdeel zijn van de schoolcontext zijn daarbij volgens betrokkenen een belangrijke factor, zij zijn vertrouwd, toegankelijk en kunnen snel schakelen binnen de bestaande structuren.

Uit dit onderzoek komt naar voren dat JiB voor veel leerlingen een veilige plek biedt waar zij zich gezien en gehoord voelen. De begeleiding draagt volgens geïnterviewden bij aan het voorkomen van schooluitval, het verminderen van verzuim en het beter volhouden van onderwijs. De ervaringen van leerlingen onderstrepen de meerwaarde van JiB als aanvulling op bestaande begeleiding en externe zorg. Met name het luisterend oor, de continuïteit en de verbinding tussen school en zorg worden door leerlingen als waardevol ervaren. Het is opvallend dat in het schooljaar 2025–2026 bij leerlingen aanzienlijk vaker externe zorg betrokken was en minder vaak is ingeschat dat verwijzing is voorkomen dan bij de leerlingen die in 2024–2025 werden begeleid. Het voorkomen van verwijzingen is één van de gestelde doelen, waarbij uit de interviews naar voren komt dat verschillend wordt geoordeeld over de mate waarin dit doel is behaald.

De evaluatie laat zien dat de uitvoering van JiB per school verschilt en sterk wordt beïnvloed door de lokale zorgstructuur, beschikbare uren en rolverdeling. De doelen van JiB worden in grote lijnen herkend en grotendeels behaald, maar niet altijd door alle betrokkenen even scherp benoemd. Vooral coaches hebben beperkt zicht op de inhoud en doelstelling van JiB. Dit is opvallend omdat uit de kwantitatieve informatie wel blijkt dat zij de meeste leerlingen naar JiB verwijzen. Het normaliserende gedachtegoed de school in krijgen is een belangrijk doel van JiB, maar dit is nog onvoldoende verankerd in de bredere schoolcultuur. Interpretaties van normaliseren verschillen en botsen soms met de behoefte aan diagnostiek of specialistische hulp. Daarnaast zit er een spanningsveld tussen preventief willen werken door middel van het bieden van ondersteuning of vraag creëren doordat er aanbod is. Hoewel JiB bijdraagt aan een verschuiving in denken richting mogelijkheden in plaats van beperkingen, blijft dit vaak beperkt tot betrokkenen van JiB of het zorgteam. In het onderzoek komt ook naar voren dat het afronden van trajecten in de praktijk lastig blijkt, mede door de opgebouwde vertrouwensband en aanhoudende problematiek.

Als we kijken naar de samenwerking heeft JiB geleid tot kortere lijnen en sterkere verbindingen tussen scholen, met gemeente, GGD IJsselland en externe partners. De intervisie met JiB-begeleiders en projectleiders wordt daarbij als een belangrijke kwaliteitsimpuls ervaren. Tegelijkertijd vraagt de borging van samenwerkingen aandacht, zodat zij minder afhankelijk zijn van individuele personen en er beter overzicht ontstaat op de sociale kaart. Het vooraf gestelde doel van minder tijd voor afstemming wordt door de verbeterde en uitgebreidere samenwerking niet behaald.

Alles overziend kan worden geconcludeerd dat Jongeren in Balans een waardevolle aanpak is voor ondersteuning van jongeren binnen het voortgezet onderwijs in Hardenberg. Het project biedt ruimte voor preventie, maatwerk en sluit aan bij de behoefte aan nabijheid en tijd voor jongeren. Voor een duurzaam vervolg ligt de uitdaging in het verduidelijken van afspraken, het versterken van de schoolbrede verankering van het normaliserende gedachtegoed, het bewaken van werkdruk en kwaliteit en het verder benutten van gezamenlijke leer- en ontwikkelkansen. Daarmee kan JiB niet alleen betekenisvol blijven voor individuele leerlingen, maar ook bijdragen aan het bredere schoolklimaat.

Aanbevelingen

- **Maak afspraken over afronding van trajecten**, zodat begeleiding tijdig en zorgvuldig wordt afgesloten. Juist vanuit het gedachtegoed van normaliseren. Behoud hierbij de mogelijkheid voor leerlingen om opnieuw aan te kloppen.
- **Verduidelijk de positionering van Jongeren in Balans (JiB) binnen de zorgstructuur**. Zodat voor coaches, leerlingbegeleiders en zorgcoördinatoren helder is wanneer en waarvoor JiB wordt ingezet en wat het onderscheid is met andere beschikbare ondersteuning.
- **Investeer in bekendheid en gedeeld begrip van JiB**, met name onder coaches en docenten. Zodat doelen, werkwijze en toegevoegde waarde beter worden herkend en benut.
- **Veranker het normaliserende gedachtegoed in de hele school**. Door dit expliciet te agenderen in team overleggen, scholing en beleid, en coaches te ondersteunen in het voeren van normaliserende gesprekken met leerlingen.
- **Ondersteun JiB-begeleiders in hun rol**. Door ambassadeurschap bij management, beschikbare uren af te stemmen op de caseload en waar mogelijk begeleiding met meerdere JiB-begeleiders per school te verdelen.
- **Blijf investeren in intervisie en onderlinge uitwisseling** tussen scholen en JiB-begeleiders. Bespreek hierbij zaken die opvallen zoals dat er meer externen betrokken zijn bij leerlingen dan eerder.
- **Versterk de verbinding met externe partners structureel**, zodat samenwerking niet afhankelijk is van individuele personen en het overzicht op de sociale kaart behouden blijft.
- **Stimuleer scholen om van elkaar te leren**, door ervaringen, werkwijzen en opbrengsten van JiB onderling te delen en te verbinden met andere gemeentelijke projecten. Overweeg hierbij om informatie over de trajecten te blijven verzamelen voor eigen inzicht.
- **Bewaar de laagdrempeligheid van JiB**, maar blijf alert op het risico dat aanbod de vraag vergroot. Bewaak daarin de balans tussen toegankelijkheid, de draagkracht van het zorgsysteem en normaliseren.

Factsheet

Evaluatie Jongeren in Balans

**Kwantitatief onderzoek op vijf scholen in
Hardenberg in schooljaar 2024-2025**

www.ggdijsselland.nl

Conclusies

Op basis van deze kwantitatieve gegevens kunnen we een aantal korte conclusies trekken over wat het project Jongeren in Balans oplevert.

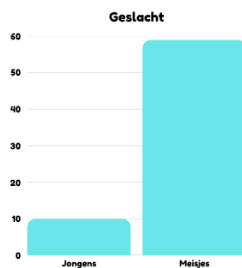
- Er zijn 69 leerlingen gezien.
- 17 van de afgeronde trajecten heeft geschat dat een verwijzing voorkomen is. Ongeveer de helft van de trajecten (35) is nog niet afgerond.
- Thuiszitters zijn naar schatting 13 keer voorkomen.
- Meer verzuim is naar schatting 14 keer voorkomen.
- Hoge tevredenheid bij leerlingen en JiB-medewerkers: 4,4 en 4,2 uit 5.
- 22 keer is geen externe betrokken en 9 keer is er voorliggende hulp betrokken.

Introductie

Jongeren in Balans (JiB) is een project dat leerlingen laagdrempelig ondersteunt bij uitdagingen waar zij tegenaan lopen, zowel schoolgerelateerd als privé. Het project draait op vijf scholen in Hardenberg en wordt gefinancierd door de gemeente. Binnen JiB krijgen individuele leerlingen gesprekken, maar wordt ook het gedachtegoed van normaliseren de school ingebracht door samenwerking met leraren en ander personeel. De uitvoering ligt bij bestaande medewerkers van de school, vaak docenten die al waren bijgeschoold op gespreksvoering met leerlingen. Zij kennen de context goed en worden begeleid door twee projectleiders. Een jeugdarts en schoolpsycholoog die coaching bieden en intervisiemomenten organiseren voor alle JiB-medewerkers.

69 deelnemers van vijf scholen

69 leerlingen verspreid over vijf scholen hebben deelgenomen aan Jongeren in Balans. Alle trajecten zijn gestart tussen augustus 2024 en juni 2025.

Het is opvallend om te zien dat er weinig jongens deelnemen.

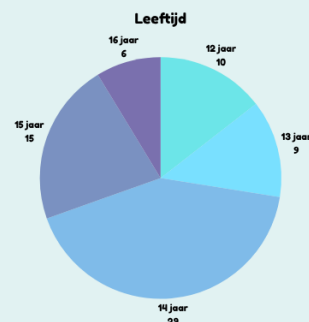
Populatie

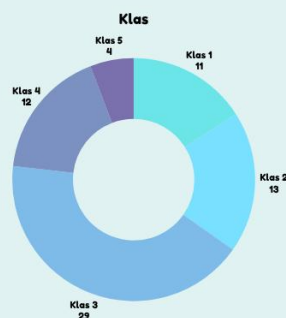
Hiernaast en op de volgende pagina staat een overzicht van de achtergrondinformatie van de populatie leerlingen die gezien is door medewerkers van Jongeren in Balans. De spreiding in leeftijd ligt redelijk gelijk aan de spreiding per klas. Het valt op dat er geen zesde klassers ondersteuning hebben gekregen. Er zijn overwegend veel leerlingen van 14 jaar en uit klas 3.

Evaluatie onderzoek

De wens is om door middel van een evaluatief onderzoek de toegevoegde waarde van Jongeren in Balans in kaart te brengen. Deze evaluatie is van belang voor het wel of niet doorzetten van het project nadat de tijdelijke financiering afloopt. De evaluatie gaat om zowel het verzamelen van kwantitatieve data, die de JiB medewerkers zelf aandragen, als om kwalitatieve data die de onderzoeker ophaalt bij betrokken medewerkers en leerlingen. Het project Jongeren in Balans wordt ook uitgevoerd in Ommen. In deze evaluatie worden alleen de scholen in Hardenberg meegenomen.

In deze factsheet wordt de kwantitatieve data van het schooljaar 2024-2025 gepresenteerd.

Trajecten

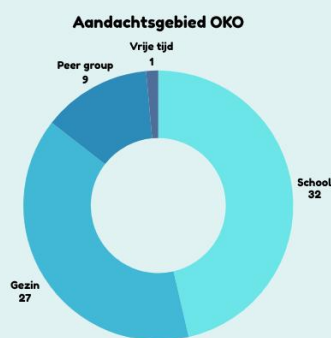
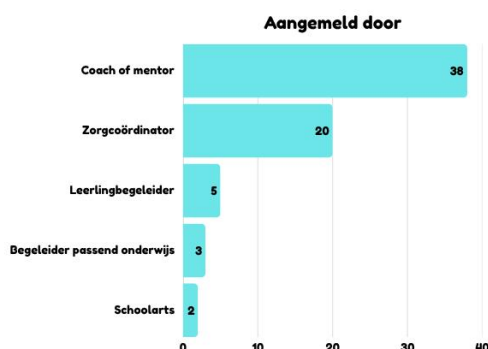
Om een beeld te krijgen van de ondersteuning die leerlingen hebben gekregen binnen het project Jongeren in Balans zijn allerlei onderdelen uitgevraagd. Dit gaat over de toeleiding naar JiB-medewerkers, de inhoud van trajecten, interventies, betrokkenheid van externen en het resultaat van de trajecten.

Hoe vaak gezien

Leerlingen zijn 1 tot 35 keer gezien met een gemiddelde van 12 keer.

Aanmelding

Per casus is gekeken met welk OKO-aandachtsgebied de aanmelding het meest te maken had.

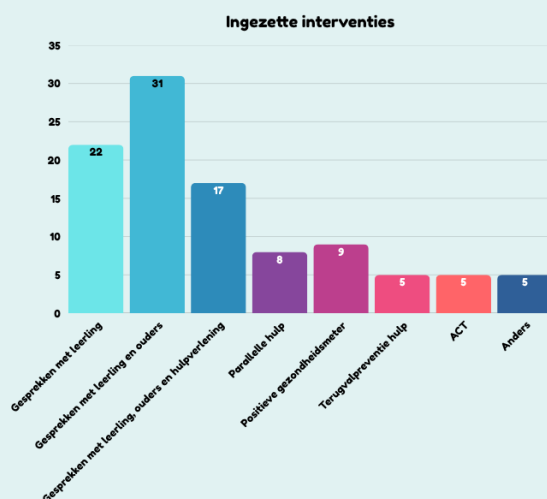
Veel leerlingen ervaren psychosociale problemen die samenhangen met thuis- of schoolsituaties. Denk aan stress, somberheid, angst, depressieve gevoelens, onzekerheid en faalangst. Soms is dit versterkt door ingrijpende gebeurtenissen of een instabiele thuissituatie. Dit kan leiden tot overprikkeling, eenzaamheid en moeite met sociale aansluiting. Op school kunnen deze problemen zich soms uiten in motivatieverlies en verzuim. Bij een aantal leerlingen is er sprake van een classificatie of zijn er andere redenen waarvoor het schoolprogramma wordt aangepast.

Ondersteuning

De ondersteuning binnen Jongeren in Balans richt zich op het versterken van het mentaal welbevinden van leerlingen. Belangrijke punten zijn het omgaan met angst en stress, het vergroten van zelfvertrouwen en zelfinzicht en het creëren van voorwaarden voor een stabiele schoolgang. Leerlingen krijgen een veilige plek om zich te uiten, moeilijke thema's te bespreken en praktische vaardigheden te ontwikkelen. Zoals gedachten ordenen, relativeren en grenzen aangeven. Alle samenwerking met ouders en professionals wordt op basis van maatwerk gedaan. Het uiteindelijke doel is meer balans, veerkracht en motivatie, met oog voor een passende schoolopbouw en de begeleiding terug naar onderwijs.

Interventies

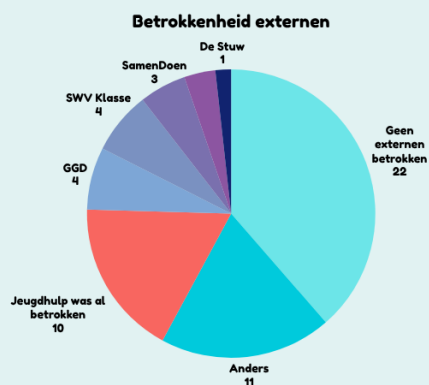

De meestvoorkomende interventie die door JIB-medewerkers in is gezet zijn gesprekken. Alleen met leerling, met leerling en ouders of met leerling, ouders en hulpverlening. De eerste en tweede interventies die zijn ingezet zijn in het overzicht samengevoegd.

Anders bestaat uit overbruggingshulp en overdracht naar vervanger of pluspunt.

Betrokkenheid externen

Eén van de doelen van Jongeren in Balans is minder doorverwijzingen. Als we kijken naar de casussen zien we dat voor een heel deel geen externen betrokken zijn. Soms is er verwezen naar meer voorliggende hulp. Voor 2 casussen is aangegeven dat jeugdhulp via Jongeren in Balans is betrokken (paars). De 11 andere externen zijn o.a. leerplicht, Asgard, Raad van de Kinderbescherming en GGZ. Voor 8 trajecten is geen antwoord gegeven op deze vraag.

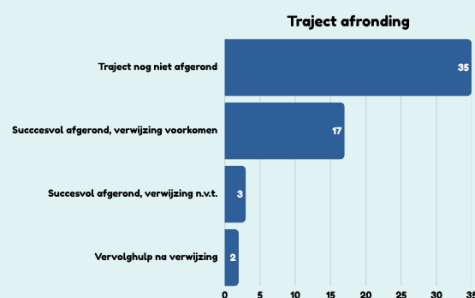
Resultaat traject

Bij de trajecten waar sprake was van mogelijk verzuim is door JiB-medewerkers ingeschat dat door de inzet van Jongeren in Balans 14 keer gedeeltelijk verzuim voorkomen is. Bij 13 leerlingen is ingeschat dat helemaal thuis zitten voorkomen is door JiB. In totaal is er zes keer sprake van gedeeltelijk verzuim of thuiszitten ondanks de inzet. Bij meer dan de helft van de trajecten (36) was er geen ingeschat risico op (gedeeltelijk) verzuim.

Meer dan de helft van de trajecten zijn nog niet afgerond. 17 trajecten zijn afgerond waarbij een verwijzing voorkomen is. Een aantal andere manieren van afronding zijn:

- Leerlingen gaven zelf aan dat de hulp genoeg was of niet effectief.
- Vervolghulp na overbruggingshulp
- Leerlingen zijn veranderd van school
- Een andere begeleider is ingezet vanuit school
- Een JiB-medewerker vond het niet waardevol

Tevredenheid met trajecten

Aan JiB-medewerkers is gevraagd om een beoordeling te geven voor hun tevredenheid met het traject. Daarnaast hebben zij aan een aantal leerlingen zelf gevraagd hoe tevreden zij zijn. De schaal is 0 tot 5.

30 leerlingen hebben het traject beoordeeld. Zij geven gemiddeld een **4,4**.

JiB-medewerkers hebben 50 keer een traject beoordeeld. Zij geven gemiddeld een **4,2**.

Vergelijking van uitkomsten

Naar aanleiding van alle resultaten is er gekeken of er opvallendheden zijn als we de uitkomsten van onderdelen met elkaar vergelijken. Het meest opvallend is dat er veel meer meisjes ondersteuning hebben gekregen dan jongens. In de gezondheidsmonitor jeugd van 2023 zien we dat 29% van de meisjes in Hardenberg last had van psychische klachten ten opzichte van 12% van de jongens. Meisjes voelden zich in de vier weken voor de afname van de vragenlijst ook vaker eenzaam dan jongens (33% t.o.v. 14%). Het is niet te zeggen of deze verschillen in psychische klachten en eenzaamheid het verschil tussen geslacht voor het project Jongeren in Balans verklaren. Er zijn in verhouding relatief veel derdeklassers gezien (29), zowel bij de meisjes (25 van 59) als jongens (4 van 10). Kijkend naar data van de gezondheidsmonitor jeugd zien we geen groot verschil tussen stress bij jongeren uit klas 2 of 4.

Er is geen duidelijk verschil te zien in het voorkomen van verzuim en hoe vaak een leerling gezien is. Bij de ene leerling is een thuiszitter voorkomen na 3 keer, bij de ander na 25 keer. Bij gedeeltelijk verzuim ligt dit ook uit elkaar van één ondersteuningsmoment tot 35. We zien ook geen duidelijke samenhang in hoe vaak een leerling gezien is en hoe het traject is afgesloten. Hetzelfde geldt voor de tevredenheid vanuit zowel de leerlingen als de JiB-medewerkers.

Colofon

Uitgave GGD IJsselland oktober 2025
Onderzoek evaluatie Jongeren in Balans
In opdracht van SWV Klasse

Contactgegevens
onderzoek@ggdijsstelland.nl

Factsheet

Evaluatie Jongeren in Balans

**Kwantitatief onderzoek op vijf scholen in
Hardenberg in schooljaar 2025-2026**

www.ggdijsselland.nl

GGD
IJsselland

Conclusies

Een aantal korte conclusies over de resultaten van Jongeren in Balans in het schooljaar 2025-2026 t/m maart:

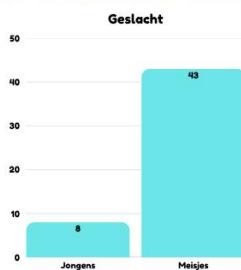
- Er zijn 51 leerlingen gezien.
- Twee derde van de trajecten (35) is nog niet afgerond. 2 van de afgeronde trajecten heeft geschat dat een verwijzing voorkomen is.
- Thuiszitters zijn naar schatting 12 keer voorkomen.
- Meer verzuim is naar schatting 19 keer voorkomen.
- Hoge tevredenheid bij leerlingen en JIB-medewerkers: 4,6 en 4,4 uit 5.
- 17 keer was jeugdhulp al betrokken, 7 keer is er verwezen naar jeugdhulp en 6 keer is geen externe betrokken.

Introductie

Jongeren in Balans (JiB) is een project dat leerlingen laagdrempelig ondersteunt bij uitdagingen waar zij tegenaan lopen, zowel schoolgerelateerd als privé. Het project draait op vijf scholen in Hardenberg en wordt gefinancierd door de gemeente. Binnen JiB krijgen individuele leerlingen gesprekken, maar wordt ook het gedachtegoed van normaliseren de school ingebracht door samenwerking met leraren en ander personeel. De uitvoering ligt bij bestaande medewerkers van de school die al waren bijgeschoold op gespreksvoering met leerlingen. Zij kennen de context goed en worden begeleid door twee projectleiders. Een jeugdarts en schoolpsycholoog die coaching bieden en intervisiemomenten organiseren voor alle JiB-medewerkers.

51 deelnemers van vijf scholen

51 leerlingen verspreid over vijf scholen hebben deelgenomen aan Jongeren in Balans in het schooljaar 2025-2026 t/m maart.

Het is opvallend om te zien dat er weinig jongens deelnemen terwijl de verhouding jongens/meisjes op school redelijk gelijk is.

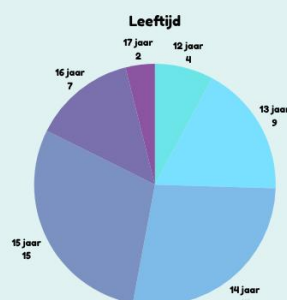
Populatie

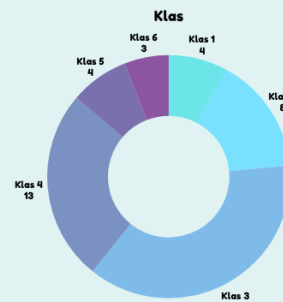
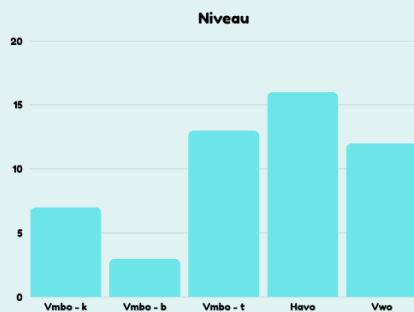
Hiernaast en op de volgende pagina staat een overzicht van de achtergrondinformatie van de populatie leerlingen die gezien is door medewerkers van Jongeren in Balans. De spreiding in leeftijd ligt redelijk gelijk aan de spreiding per klas. Er zijn overwegend veel leerlingen van 14 en 15 jaar en uit klas 3.

Evaluatie onderzoek

De wens is om door middel van een evaluatief onderzoek de toegevoegde waarde van Jongeren in Balans in kaart te brengen. Deze evaluatie is van belang voor het wel of niet doorzetten van het project nadat de tijdelijke financiering afloopt. De evaluatie gaat om zowel het verzamelen van kwantitatieve data, die de JiB medewerkers zelf aandragen, als om kwalitatieve data die de onderzoeker ophaalt bij betrokken medewerkers en leerlingen. Het project Jongeren in Balans wordt ook uitgevoerd in Ommen. In deze evaluatie worden alleen de scholen in Hardenberg meegenomen.

In deze factsheet wordt de kwantitatieve data van het schooljaar 2025-2026 t/m maart gepresenteerd. Tijdens het schooljaar zijn er wisselingen geweest in de begeleiders. Dit kan mogelijk een vertekend beeld van de resultaten geven.

Trajecten

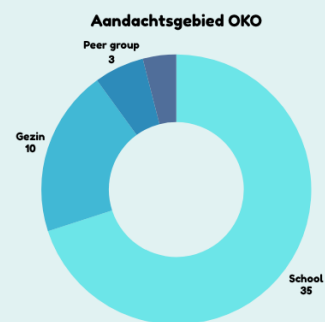
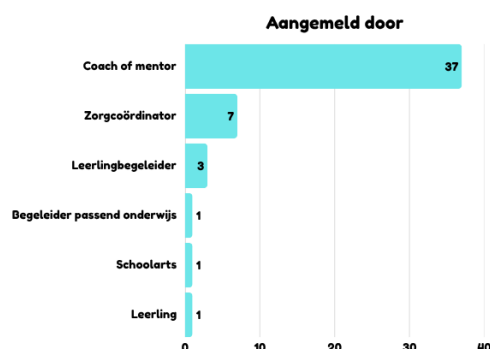
Om een beeld te krijgen van de ondersteuning die leerlingen hebben gekregen binnen het project Jongeren in Balans zijn allerlei onderdelen uitgevraagd. Dit gaat over de toeleiding naar JiB-medewerkers, de inhoud van trajecten, interventies, betrokkenheid van externen en het resultaat van de trajecten.

Hoe vaak gezien

Leerlingen zijn 1 tot 35 keer gezien met een gemiddelde van 12 keer.

Aanmelding

Per casus is gekeken met welk OKO-aandachtsgebied de aanmelding het meest te maken had. De kleinste categorie (2) is vrije tijd.

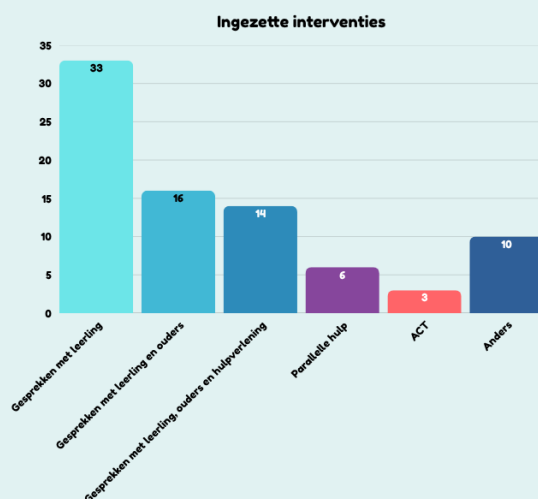
Als reden voor aanmelding bij JiB zien we bij veel leerlingen stress, paniek en overprikkeling die kunnen leiden tot schoolverzuim of thuiszitten. Daarnaast komen vermoeidheid, somberheid en negatieve gedachten regelmatig terug, vaak in samenhang met een complexe thuissituatie of zorgen over gezin en relaties. Ook worden specifieke ondersteuningsbehoeften genoemd (zoals eetproblematiek, hoogbegaafdheid of herstel na ziekte), waarbij behoefte is aan aanpassingen of begeleiding binnen school.

Ondersteuning

De begeleiding is gericht op het ondersteunen van welbevinden en het mogelijk maken van (reguliere) schoolgang. Veel activiteiten bestaan uit gesprekken als uitlaatklep, het onder woorden brengen en ordenen van gedachten, normaliseren van zorgen, en afstemming met ouders, school en externe hulp. Daarnaast wordt vaak maatwerk in het onderwijs ingezet (aangepast programma, Pluspunt) om schoolaanwezigheid, schoolritme en deelname aan lessen te behouden of op te bouwen. In meerdere gevallen wordt benoemd dat de begeleiding moet helpen bij het blijven komen naar school en toewerken naar uitstroom of diploma.

Interventies

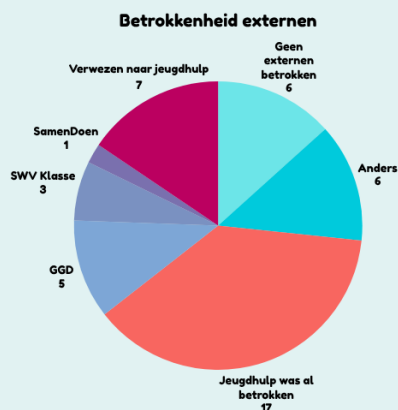

De meestvoorkomende interventie die door JIB-medewerkers in is gezet zijn gesprekken. Alleen met leerling, met leerling en ouders of met leerling, ouders en hulpverlening. De eerste en tweede interventies die zijn ingezet door JIB-begeleiders zijn in het overzicht samengevoegd.

Anders bestaat o.a. uit overbruggingshulp, terugvalpreventie hulp, inzet van Positieve Gezondheidsmeter, het uitvoeren van een andere onderwijssetting of maatwerkprogramma en gesprekken met een jeugdarts.

Betrokkenheid externen

Eén van de doelen van Jongeren in Balans is minder doorverwijzingen. Als we kijken naar de casussen zien we dat er dit schooljaar meer externen bij betrokken zijn dan vorig jaar (39 van de 51 keer t.o.v. 35 van de 69 keer). De hulp was al betrokken of is door de JIB'er naar verwezen. De 6 andere externen zijn o.a. fysio- of ergotherapeut en een diëtist. Voor 6 trajecten is geen antwoord gegeven op deze vraag.

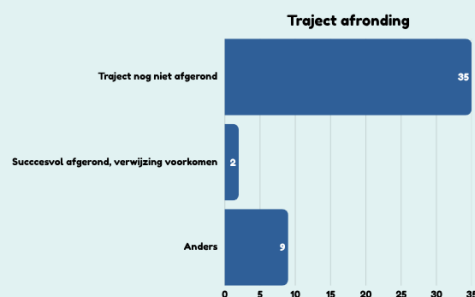

Resultaat traject

Bij de trajecten waar sprake was van mogelijk verzuim is door JiB-medewerkers ingeschat dat door de inzet van Jongeren in Balans 19 keer gedeeltelijk verzuim voorkomen is. Bij 12 leerlingen is ingeschat dat helemaal thuis zitten voorkomen is door JiB. In totaal is er vijf keer sprake van gedeeltelijk verzuim of thuiszitten ondanks de inzet. Bij 14 leerlingen was er geen ingeschat risico op (gedeeltelijk) verzuim.

Twee derde van de trajecten (35) zijn nog niet afgerond. Voor 5 trajecten is hier geen antwoord op gegeven. De meest genoemde reden bij 'anders' is het van school gaan na examens of verhuizing.

Tevredenheid met trajecten

Aan JiB-medewerkers is gevraagd om een beoordeling te geven voor hun tevredenheid met het traject. Daarnaast hebben zij aan een aantal leerlingen zelf gevraagd hoe tevreden zij zijn. De schaal is 0 tot 5.

22 leerlingen hebben het traject beoordeeld. Zij geven gemiddeld een **4,6**.

JiB-medewerkers hebben 41 keer een traject beoordeeld. Zij geven gemiddeld een **4,4**.

Colofon

Uitgave GGD IJsselland april 2026
Onderzoek evaluatie Jongeren in Balans
In opdracht van SWV Klasse

Contactgegevens
onderzoek@ggdijsstelland.nl

